

Дружівська загальноосвітня школа I-III ступенів

«Художня вишивка – дзеркало народної душі»

Підготувала і провела
керівник гуртка «Художня вишивка»
Штемпель Л.В.

2018 р.

Свято «Художня вишивка – дзеркало народної душі»

Мета: ознайомити учнів із давнім символом українського народу –художньою вишивкою і вишивкою зокрема. Розкрити красу вишивки, поетичність, чистоту. Прищеплювати учням цікавість до народних звичаїв, пісень. Виховувати в учнів почуття глибокої поваги до своїх рідних, здебільшого матерів, що несуть до наших днів і зберегли глибину символу- вишивки сорочки, рушника, що захоплює красою, історією, значенням.

Обладнання: вишиті рушники, виставка вишитих робіт гуртківців, ноутбук, колонки.

Учитель. Доброго дня шановні гості! Ми раді зустрітися з вами на нашему святі «Художня вишивка – дзеркало народної душі».

Нашу зустріч я хочу розпочати словами незабутнього Василя Симоненка:

***Вигаптуй на небо
Райдугу-доріжку,***

*Простели до сонця
Вишивку-маніжку,
Щоб по тій доріжці з
Лебедями-снами
Плавати до щастя
Білими човнами.*

Хід заходу

Ведуча 1.

Народе мій, краини і краянки!
Плекаймо паросток зелений навесні,
Нехай цвітуть – не вицвітають вишиванки
І стоголосо лине пісня, по землі.

Ведуча 2. Вишиванка – символ Батьківщини,
Дзеркало народної душі,
В колисанці купані хвилини,
Світло і тривоги у вірші.

Гуртківці і розказують вірші

Світлана. Україно моя мила, Україно,
Моя рідна земле, матінка єдина.
Твої роси моє личко умивають,
Твої вітри мої коси розплітають,
Твої діти рідну землю
Вишиванками прославляють.

Іванка. Україно, одінь вишиванку,
Пригадай, як колись було.
Її гордо носило місто,
І писалося кожне село.

Юля. Україно, носи вишиванку,
В будні і свята носи.
Бо ніде не знайдеш більше в світі
Неповторної диво краси.

Діана. Я рідний край та мову солов'їну
У вишивку свою вплела, в нитки.
Я прославляю рідну Україну,
Яскраві вишиваючи квітки.

Олена. Вишиванка – дитинча кирпате,
Що квітки звиває в перепліт,
Материнські ласки, усміх тата,
Прадідів пророчий заповіт.

Яна. Вишиванка – писанка чудова,
Зірка ясна, співи та вертеп.
Вишита слізовою рідна мова,
Думами дорога через степ.

Марія. Моя вишиванко, червона калино,
Ти символ Вітчизни з прадавніх віків.
Моя вишиванка – душа України
І зірка яскрава для дочек – синів

Юля. Вишиванка — краля!
Пишна, загадкова.
Означає кожна
Ниточка в ній слово.

Ангеліна. Перша вам розкаже
Про тепло долоні,
Що стелила рясно
Хрестики червоні.

Саша. Друга нитка — чорна
Жалібно озветься
Про дівочі слізози,
Материнське серце.

Марія. А зелена скаже
Про долю-стежину,
Що проклала мати
Голкою дитині.

Світлана. Жовта проголосить

Про величність сонця,
Про життя багатство,
Про рясне колосся!

Денис. Голубий моточок
Стиха прошепоче
Про волошки в полі
Та кохані очі.

Карина. Не важливий колір —
А важливе слово.
Вишивай не хрестик,
Вишивай розмову.

**Пісня «Два кольори» у виконанні дівчаток Марії і Світлани
та керівника гуртка Штемпель Л. В.**

1. Як я малим збирався навесні
Піти у світ незнаними шляхами,-
Сорочку мати вишила мені червоними і чорними,
Червоними і чорними нитками.

Приспів:

Два кольори мої, два кольори,
Оба на полотні, в душі моїй оба,
Два кольори мої, два кольори:
Червоний - то любов, а чорний - то журба.

2. Мене водило в безвісті життя,
Та я вертався на свої пороги.
Переплелись, як мамине шиття,
Мої сумні і радісні, мої сумні і радісні дороги.

3. Мені війнула в очі сивина,
Та я нічого не везу додому,
Лиш згорточок старого полотна
І вишите моє життя, і вишите моє життя на ньому.

Ведуча 2: Якось Бог вирішив наділити дітей світу талантами. Французи одержали елегантність і красу, угорці – любов до господарювання, німці – дисципліну й порядок, поляки – здатність до торгівлі, італійські діти – хист до музики... Обдарувавши всіх, Бог раптом побачив у куточку дівчину. Вона була одягнена у вишиту сорочку, руса коса переплетена синьою стрічкою, а на голові багрянів вінок із червоної калини. І запитав її Бог:

Хто ти? І чому така сумна?
Я – Україна, а сумна, бо стогне моя земля...
Чого ж ти не підійшла раніше? Я всі таланти роздав. Не знаю, чим можу зарадити твоєму горю.

Ведуча 1: Дівчина хотіла йти, але Бог зупинив її.

Зачекай. Є в мене неоцінений дар, який прославить твій народ на цілий світ. Відсьогодні все горітиме у твоїх руках. Візьмеш плуг – і заколоситься на ваших полях жито – пшениця. У хаті твоїй буде панувати краса й затишок, а пісня твоя звучатиме у віках. Усе це стане можливим, дякуючи вірі твого народу у власні сили й бажанню працювати заради власного добробуту.

Прийняла з вдячністю дівчина божий дар і відтоді славиться Україна своїми майстрами, а серед них ті, котрі присвятили себе мистецтву народної вишивки.

Гуртківці виконують пісню «Україно моя, вишиванко».

1. Україно моя вишиванко
Ти мій біль, моя мука і доля;

Я без тебе як день без світанку,
Я без тебе, як жайвір без поля!

Приспів:

Вишиванко моя, вишиванко,
Смерекова вишнева жага,
Ти далеких Карпат полонянка,
Ти Дніпра мов хвиля жива;
Я по світу іду в вишиванці
Аж дивуються ген журавлі,
Хай встрічають в веселій багрянці.
Україна іде по землі.

2. Україно моя вишиванко
Ти тернова моя голубінь,
Хай святиться навіки твій ранок
І серпневого дня височінь.

Ведуча 1: Вишивка – це один із найдавніших та найпоширеніших видів народної творчості. Прагнення прикрасити свій одяг, свій дім завжди було властиве людині. За допомогою вишивки звичайний шматок домотканого полотна перетворювався у витвір мистецтва.

Діана. Рано-вранці, на світанку,
Вишиваю вишиванку.
У зеленім житі
Буд ворожити.

Попрошу у неба
Солов'їний щебет.
Попрошу у квітки
Чарівної нитки.
Тоненької, шовкової,
Нитки кольорової.

Марія. Полотном біленським
Вишию рівненько
Голосну сопілочку
І вишневу гілочку,
Пташечку, калину,
Маму і дитину.
Вийся-вийся, голочко,
Вишиваю долечку.
Візерунок рясно –
Буде доля красна.

Ведуча 2. Споконвіку українці свято шанували одяг, а особливо вишивту сорочку. Наші пращури вірили, що вона захищає людину не лише від негоди, а й від ворожих стріл. Вважалося, що сорочка, яка прилягає до тіла, є провідником прихованої у людини магічної сили, і водночас – це й оберіг.

Ведуча 1. Нас, українців по вишивках і чарівних рушниках-оберегах упізнають в усьому світі. Народне прислів'я каже: «Без верби і калини нема України». До сказаного слід додати: «І без вишивки». Тому що вишиваний рушник і вишиита сорочка давно стали українськими народними символами-оберегами.

*Танець із рушничками
під мелодію пісні Олега
Винника «Вишиванка»*

Ведуча 2. Прошу вас, дівчат, сідайте
Беріть в руки п'яльця.
Трішечки повишивайте.

Карина. Візьму голку, клубок шовку,
Полотно біленьке,
Та й подамся у садочок,
Де сонце ясненьке.
У садочку подумаю,
Котру квітку рвати,
Щоб із неї добрий узор
Для вишивки взяти.

Іванка. Красну рожу і гвоздиків
У букет нарвала,
І роботу улюблену
Свою розпочала.

Марія. Ой, вишивки мої любі,
Я вас вишиваю,
Та про красу і про фарби
Думки не лишаю.
Де покласти слід рожеву,
А де ніжно-синю,
Щоб славила моя праця
Рідну Батьківщину.

Діана. Знову з вечора й до ранку
У зимові вечори
Вишивала вишиванку
Люба матінка мені.
Клала хрестики дрібненькі
В різnobарвні кольори
Вишиваночка чудова
Так сподобалась мені.

Олена. Одягну я вишивану
І на свято в ній піду
Гарну пісню заспіваю
І матусю звеселю.
А в кольорах вишиванки –
Милив серцю рідний край.
І радіють всі зі мною:
Сонце, небо, зелен-гай.

Керівник гуртка. Мама вишила сорочку —

одягла у неї дочку:
є на ній червоні рожі,
колосочки, маки гожі.
А ще є на тій сорочці
материнські добри очі,
що з любов'ю поглядали
і рученькам помагали.

**Звучить пісня у виконанні гуртківців «Мамина сорочка»
(Слова і музика полтавської поетеси та співачки Н.Май).**

Штемпель Л.В. Вишила мати сорочку,

На свято вдягнула на дочку.

Шила вона, вишивала,
Пісні українські співала.
Бажала їй світлої долі,
Здоров'я та щастя доволі.
Троянди на грудях розкрились,
Мов зорі на небі з'явились.
На рукавах – намистинки,
Розсипались грона калинки,
Матусю щоб не забувала,
Та землю свою шанувала.
А на подолі скромненькі,
Ростуть незабудки синенькі,
Щоб працьовитою доня зростала
Та рід український свій пам'ятала .

Світлана. Вишивкою ніжною, на білім полотні,

Вишивала щастя й долю, мамо ти мені.

Кольорами ясними, всі лягли нитки,
В кожнім своїм хрестику, усміхнешся ти.
Скільки серця, й радості, вишивці дала,
Щоб щаслива донечка й радісна була.
Щоб життя веселкою між роками йшло,
Щоб квітками й зеленню вмаяне було.

Юля. Вишиваю вишиванку ясним золотом,
теплим-теплим наче сонце на весні,

*заквічаю візерунками прозорими,
в вишиванку одягну мої пісні.*

Юля. *Вишиванко, вишиванко, вишиваночко
розважає усім про наш співучий край.
Вишиванко, вишиванко, вишиваночко
нашу долю від біди оберігай.*

Іванка. *Вишиваю і ланами, і дібровами,
свіжим подихом ранкової роси
Щоб сміялась Україна чорнобровая
в вишиванці незображенnoї краси.*

Звучить пісня «Моя сорочка-вишиванка» у виконанні гуртківців.

Ведуча 1. Нехай слова і пісні милозвучні
Для вас лунають знов і знов,
Хай будуть в серці нерозлучні
Добро, надія, віра і любов!

Ведуча 2. Хай вам сміється доля журавлина,
Поля розлогі колосом цвітуть,
Нехай червоні ягоди калини
На вишиванках осягають путь.

Керівник гуртка: На сьогоднішньому святі ми ознайомилися не тільки з вишиваною культурою українців, але й усвідомили, що всі ми різні за звичками, характером. Ми обираємо різні кольори, орнаменти, мережки, але всіх нас єднає-вишивка, споконвічна, традиційна культура України, без якої не можна уявити справжнього українця.